

Název: GOTIKA

Autor: Horáková Ladislava

Předmět: Dějepis

Třída: 7. ročník ZŠ

Časová dotace: 45 min.

Ověření: 7.A 10.4.2012

Metodické poznámky: prezentaci je vhodné použít při výuce v 7. ročníku ZŠ a je ji možné doplnit zápisem a testem

GOTIKA

Gotický sloh

- Umělecký sloh vrcholného a pozdního středověku
- Vzniká ve Francii v 2. polovině 12. století
- Do Čech proniká od 2. poloviny 13. století
- Projevuje se ve stavitelství, výtvarném umění, vzdělání a literatuře, hudbě i módě

Stavitelství

- **Znaky:**

- 1) Vertikalismus – dlouhé štíhlé tvary
- 2) Lomený oblouk (okna, portály)
- 3) Vnitřní opěrný systém – dlouhé štíhlé sloupy a žebrová klenba
- 4) Vnější opěrný systém – opěrné sloupy a pilíře
- 5) Zdobné prvky – fiály, chrlice, rozety

Gotické církevní stavby

Katedrály a chrámy

První gotické katedrály – Notre Dame v Paříži a v Remeši, katedrála v Chartres

Významné české památky:

Katedrála sv. Víta na Pražském hradě

Chrám sv. Barbory v Kutné Hoře

Chrám sv. Bartoloměje v Kolíně

Katedrála Notre Dame v Remeši

Katedrála Notre Dame v Paříži

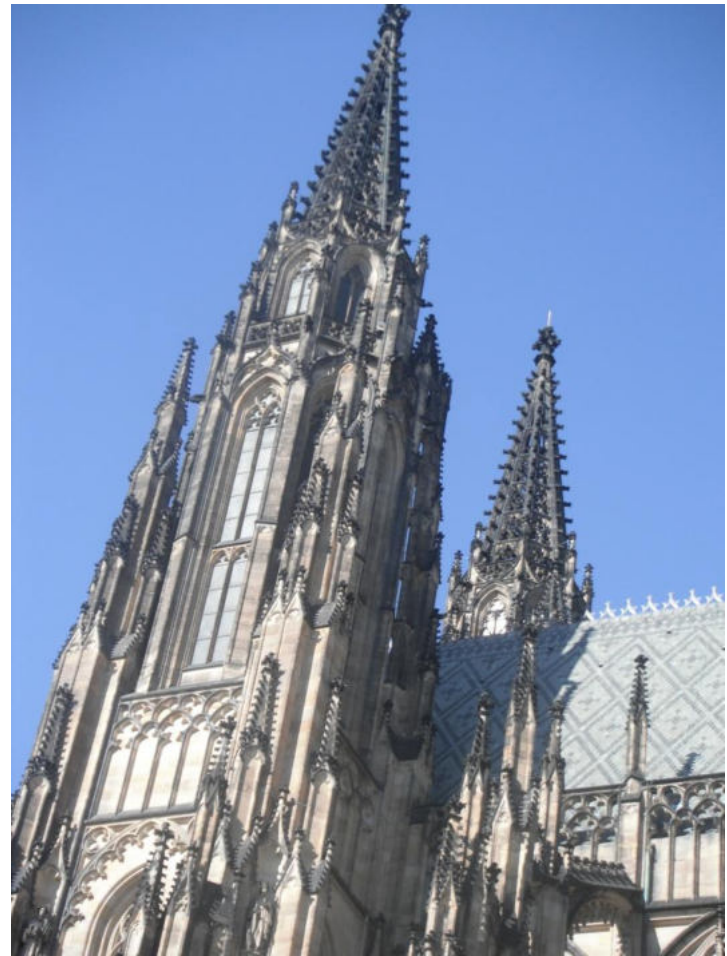

Průčelí a hlavní loď

Chrám sv. Víta- rozeta a fiály

Vnější opěrný systém

Lomený oblouk a žebrová klenba

Světské gotické stavby

- **Hrady** - Karlštejn, Zvíkov, Bezděz, Kost, Pernštejn, Švihov
- **Věže** - Prašná brána v Praze
- **Domy** - U Kamenného zvonu v Praze, Kamenný dům v Kutné Hoře
- **Jiné** – Vladislavský sál, most v Písku, kašna v Kutné Hoře
- **Stavitelé** : Petr Parléř(parléřovská huť), Matěj Rejsek, Benedikt Ried, Matyáš z Arrasu

Výtvarné umění

SOCHAŘSTVÍ – a)madony

b) piety

c)reliéfy

Materiál – kámen a lipové dřevo

MALÍŘSTVÍ – a) deskové obrazy a oltáře

b) nástěnné obrazy

c) iluminace rukopisů

Umělci : Mistr Theodorik, Mistr třeboňského oltáře

Oltář v katedrále sv. Víta

Madona

Vzdělanost a literatura

- Zakládání univerzit, které poskytují univerzální vzdělání a skládají se ze 4 fakult
- 1348 – založení univerzity v Praze Karlem IV.
- Latina – stále jazyk učenců i literatury
- V Českých zemích se začínají psát knihy **česky**, například překlad bible, **Dalimilova kronika**
- **1450 – vynález knihtisku** Johannese Gutenberga
- **Trajánská kronika**- nejstarší tištěná kniha

Hudba

- Chorály, vícehlasé skladby
- Hudba církevní, světská a taneční
- Nástroje – klávesové, dechové, drnkací a smyčcové (fidula, varhany,..)

- Autorka prezentace Ladislava Horáková použila v práci vlastní fotografie